

79 . Topolița | Comuna: Grumăzești | Județ: Neamț | Punct: La nord-vest de sat | Anul: 2022

Anul: 2022

Cod RAN: 122944.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate

Epoci: Preistorie, Neolitic, Eneolitic timpuriu, Epoca bronzului târziu, Protoistorie, La Tène, Epoca romană târzie

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară, descoperire izolată

Autori: Vasile Diaconu, Alexandru Gafincu, Constantin Preoteasa, Dumitru-Ionuț Stigleț, Ciprian-Dorin Nicola, George-Dan Hânceanu

Instituții: Complexul Muzeal Național Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț, Complexul Muzeal Național Neamț

Nr. autorizatie: 21

Data autorizatiei: 2022-03-17

Raport de cercetare arheologică de la Topolița, com. Grumăzești, jud. Neamț, Punct: La nord-vest de sat

Raport

În campania din anul 2022 principalele obiective au fost verificarea unor anomalii indicate de scanările geo-fizice, care au fost interpretate ca fiind posibile gropi și o locuință, dar și prelevarea unor probe pentru studii interdisciplinare (arheozoologie, pedologie, datări absolute, analize polinice). Într-o primă fază a fost trasată o secțiune (S.VIII), în partea de nord a sitului, orientată N-S, pe terenul lui G. Arnăutu, la limita de proprietate cu D. Olteanu. S. VIII a avut o lungime de 20 m și lățimea de 2 m, fiind împărțită în 10 carouri egale (Fig. 1/1, 2). Deși în perimetrul respectiv erau indicate câteva posibile gropi, cercetarea arheologică a infirmat acest fapt. Singurul complex arheologic identificat în această suprafață (Cplx. 1) a fost un segment dintr-un șanț îngust, cu profilul dreptunghiular, care a fost săpat, cel mai probabil, în perioada modernă, așa cum o arată observațiile stratigrafice (Fig. 1/3). În umplutura sa au fost identificate doar câteva fragmente ceramice atipice și bucăți mici de chirpic ars, provenite din solul folosit la umplerea respectivului șanț. Având o lățime maximă de 0,40 m și adâncimea de 0,70 m, șanțul era orientat NV-SE, fără a putea fi stabilită, în acest moment, utilitatea sa.

La 30 m N față de S.VIII a fost deschisă Cas. B, cu dimensiunile de 10 x 4 m, împărțită în 10 carouri de 2 x 2 m. Suprafața amintită a fost trasată tot la limita proprietăților menționate la începutul raportului, fiind orientată N-S. În □ A3-5 s-a descoperit o masă compactă de lipitură arsă, provenind de la pereții incendiați ai unei locuințe, numită convențional L.5 (fig. 2/1-3). Peste resturile locuinței se aflau fragmente ceramice de la câteva recipiente ceramice care au fost sparte pe loc (Fig. 2/4), probabil ca parte a unor comportamente legate de abandonul spațiului respectiv. După demontarea luturilor arse, a căror grosime era de aproximativ 0,15-0,20 m, nu a fost observată platforma locuinței, cel mai probabil podina fiind amenajată sumar din pământ bătătorit. Printre resturile de chirpic ars au fost identificate fragmente ceramice, plastică antropomorfă și piese litice, dar toate acestea se aflau într-o cantitate mică.

Cplx. 2 este o groapă identificată la 1,3 m S față de L.5, având formă ovală în plan, cu diametrele de 0,95 x 0,73 m și adâncimea maximă de 0,15 m (Fig. 3/1, 2). Sedimentul din umplutură, de culoare neagră, conținea doar câteva fragmente ceramice atipice, de factură eneolitică.

În continuarea Cas. B a fost deschisă Cas. C, cu dimensiunile de 4 x 4 m. În □ A1 a fost surprinsă doar o porțiune din pereții L.5. Tot în această suprafață a fost descoperit un vas de mari dimensiuni, spart pe loc (Fig. 3/3).

În □ A2 a fost identificat parțial Cplx. 3, reprezentat de o vatră exterioară, păstrată destul de precar (0,40 x 0,25 m). În imediata apropiere se afla o lespede de piatră, de dimensiuni medii și un fragment dintr-o

râșniță (Fig. 3/4).

L.5 nu a putut fi cercetată integral deoarece o jumătate a acesteia se afla pe proprietatea vecină celei unde a fost făcută săpătura și nu am avut acordul proprietarului pentru a investiga complexul în integralitatea sa.

După demontarea structurii de locuire atribuită eneoliticului, în colțul de nord-vest al Cas. B a fost realizat un sondaj de 1 × 1 m (Fig. 3/5), cu scopul de a preleva eşantioane pedologice. Astfel, sub nivelul aparținând culturii Precucuteni, între 0,8 -1,0 m au fost identificate mai multe fragmente ceramice care aparțin culturii Ceramicii Liniare (Fig. 4/1-3). Este vorba atât de ceramică fină, cât și grosieră, care confirmă faptul că prima comunitate care a locuit în acest punct a fost una neolitică.

Sondajul amintit a fost săpat până la adâncimea de 3 m.

Ca și în campaniile trecute, vestigiile arheologice cele mai numeroase aparțin culturii Precucuteni, fiind reprezentate de resturi ceramice, materiale osteologice, reprezentări antropomorfe și piese litice (Fig. 4/4-11).

Pe lângă materialele specifice neo-eneoliticului, au mai fost identificate și fragmente ceramice atribuite bronzului târziu, dar și din perioada sec. IV p. Chr.

Pentru că în cadrul cercetărilor noastre am pus accentul pe studiile interdisciplinare, amintim faptul că din săpăturile de până acum au fost deja investigate eşantioane ceramice atribuite culturilor Precucuteni și Noua[1], materialul osteologic eneolitic se află deja în curs de analiză, iar unele fragmente de vase specifice culturii Ceramicii Liniare urmează să fie studiate din perspectivă tehnologică.

Note

- Fl. Mățău, V. Diaconu, M. Pintilei, O. Chișcan, Insights into the production technology of Late Bronze Age pottery identified at Topolița (Neamț County), în *Studia Antiqua et Archaeologica*, 27/2, Suplementum – Honoraria, 2021, p. 194-210.

Informații suplimentare online

[Raportul 6948 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro)
